

Gyülekezetépítési elképzelések

Először is szeretném megköszönni a Gyülekezet Presbitériumának bizalmát lelkeszi jelölésemhez. A hosszú és alapos folyamat számomra két dologra mutatott rá: az egyik, hogy a gyülekezet mennyire motiváltan, komolyan és felelősen gondolkodik saját jövőjéről, a másik egy alaposabb számvetés lehetősége volt eddigi lelkeszi szolgálatommal kapcsolatban. Ez a kettő egymást erősítve fogalmazta meg bennem a következő gyülekezetépítési gondolatokat, amiben ritka lehetőség, hogy szabadon, a konkrét hétköznapi körülmények szorítása nélkül, egyfajta vízióként írhatok.

Ami messziről is látszik

Messziről is - a Duna túloldaláról, ahol tizenhat éve szolgálok Pestújhelyen - látható a Budavári Gyülekezet. Különleges földrajzi helye miatt Budapest szívében, vagy sokak élettörténetének kiemelt pontján szerepel „a Bécsi kapu téri templom”. Messziről látható a kulturális élet, a Szabadegyetem alkalmi, áthallatszik az orgona és a kórusok hangja. A példaértékűen szervezett, lelkiismeretes és alapos lelkeszi és nem lelkeszi szolgálat, a csapatmunka, főállású és önkéntes munkatársak tevékenysége a hitoktatás, adminisztráció és diakónia területén mind látszik. Látszik az ifjúsági élet, benne a teológushallgatók (akik közül sokakat taníthatok) munkájával, vagy a konfirmandus ruhák száma, amiből néha kölcsönkérhettünk párat a saját kis konfirmandus csapatunknak. Természetesen látszik a püspöki székhely, és szószéke hallatszik, még a másik egyházkerületben is, hiszen a Duna határ is. Sok ismerős vezetéknev, családok, akiket régebből, messzebből ismerek és sok ismeretlen név, akikre nagyon kíváncsi vagyok. Ami viszont nem hallatszik, az a veszekedés és a botrány hangja, ez pedig mindig gyorsan terjed. Egyfajta sajátos, mély lelkiület, ami talán védi a budavári gyülekezetet ettől. És ez nagy érték, manapság különösen is.

Előretékinés

Ma nagy bátorság kell ahhoz, hogy bárhol előre nézzünk. A nagyvilágban, hazánkban, egyházunkban, családjainkban éppen elég okunk van a bizonytalanságra a jövőre gondolva. Azok a közösségek, ahol biztonságot kaphat az ember, felértékelődnek. Ugyanakkor sok biztonságot adó közösség szabadságunkat kéri cserébe. Egy igazi evangélikus gyülekezet a kettőt egyszerre kínálja. Stabil középpontja van Krisztusban, ami sokkal nehezebb időkben is megtartotta. Az egymást különbözőségében értékelő attitűd, a tolerancia pedig történelmi lételeme.

Alapszabály

Minden gyakorlati teológiai könyv első tanácsa: ha új helyre kerül a lelkesz, az első évben ne változtasson, inkább figyeljen, ismerje meg a gyülekezetet, alkalmakat, szokásokat. Minden terv ezután jöhet, mert minden gyülekezet más, és ami az egyik helyen működik, nem biztos, hogy máshol ugyanúgy fog. Ezért részletes tervek helyett inkább olyan hangsúlyokat szeretnék tenni, amelyeket fontosnak tartok a gyülekezet összefüggésében.

Hangsúlyok

- **Otthon a nagyvárosban**

A környező világváros lelkiületéhez saját lelkiségével kell, hogy hangolódjon a gyülekezet, a látható és láthatatlan lelki kövekből épült templom. Demográfiai adottságokat nem tudunk megváltoztatni. Sokan komoly utat tesznek meg az agglomerációból, hogy megérkezzenek, mert tudatosan kötődnek, mások keresés és séta közben „véletlenül találhatnak ide”. Bármilyen

okból történik, olyan eseménnyé kell válnia az ittlétnek, ami visszatérésre ösztönöz. Kötődésre, kikötésre, lelki otthonra találhasson, aki a gyülekezetben megjelenik. Ugyanakkor a sok szomszédos gyülekezet bizonyos sajátos arcélt is megkövetel. Meg kell találni és ki kell hangsúlyozni a sajátos karaktert.

- **Igehirdetés**

Az istentisztelet a gyülekezeti élet minden érzékre ható közösségi centruma, ahol az Istennel találkozás ünnepét éli meg a gyülekezet. Középpontjában az igehirdetés áll, ami kortárs nyelven és kérdésekkel szól, és párbeszédbe lép az ígéhallgatóval. Megerősítés és kihívás egyszerre, úgy beszél rólunk és hozzánk, hogy megnyitja Isten üzenetének útját személyes életünkbe. Ez mindig centruma volt az evangélikus önértelmezésnek, és minden változás ellenére ma is az.

- **Küzdelem az időért és a figyelemért**

A felgyorsult, figyelmünket, energiánkat szétaprózó világból a gyülekezet sem tudja kivonni magát. Azt az energiát, időt, figyelmet, amit a gyülekezeti tagok ide szánnak, úgy tudjuk a legjobban megbecsülni, ha különleges, minőségi idővé változtatjuk. Ez a Szentlélek egy különleges ajándéka a 21. század keresztényeinek.

- **Tartalmi fókusz**

Sok véges szeretne végtelenné nőni, vagy éppen végtelenen megosztani. A gyülekezet az a hely, ahol egymást segíteni tudjuk, véges és végtelen közt különbséget tenni. Isten ígéje olyan mérték, ami koncentrálja figyelmünket. Bibliakörök, tematikus kiscsoportok, rétegalkalmak, egyéni beszélgetések ebben segítenek. Talán a konfirmáció az első ilyen összpontosítás, de a meghatározó fiatal felnőtt kor ugyanígy különösen fontos tartalmi alapokat rak le.

- **A leglassabbra figyelni**

A gyülekezet valódi erejét az mutatja, hogy hogyan bánik a bármilyen okból nehéz helyzetben lévőekkel. Le tud-e lassulni, tud-e segíteni annak, aki beteg, magányos, szegény, idegen. A gyülekezeti diakónia gyógyít, épít, hitelesít, fontos és értelmes feladatot ad a közösségnek.

- **Generációk**

A gyülekezetben a különböző generációk egyszerre különülnek el és találkoznak. Ma egyházként hatalmas erőt fejtünk ki, hogy az iskolás korosztály számára az első hitélményeket megadjuk. Sok olyan szülő is szeretne vallásos alapélményt adni gyermekének, akinek az már elveszett. A gyülekezet az a hely, ahol ideális esetben felnőhet, felnőtté válhat ez az élmény. Ifjúságnak, kisgyerekes családoknak, egyedülállóknak, időseknek a gyülekezetben, ha ma ritka is, egyfajta többgenerációs nagycsaláddá kell válniuk.

- **Kazuálé**

Ez a szakkifejezés azokat az életeseményeinket takarja, amelyek a legnagyobb fordulópontok. Keresztelő, esküvő és a temetések, ahol egyénként állunk a középpontban, örömeinkben, vagy veszteségünkben. Olyan fontos események ezek, ahol azok is kérik Isten áldását, akik máskor nem. Ha sikerül megtalálni a hiteles szavakat, a jó formát és kommunikációt, az utat nyithat a gyülekezet felé.

- **Csapatmunka**

Igazi ajándék, ha mindenki, aki szeretne, tehet, ott, ahol szívesen teszi és képes rá. Megsokszorozza a közösség erejét, az elköteleződést. Mindezt koordinálni, kitalálni, munkacsoportokba fűzni nagyon fontos. Egy nagy gyülekezet igazi vonzereje ez a lehetőség.

- **Impulzusok**

Kétirányú folyamat a meghallgatás és az adás. A gyülekezetből és környezetéből jövő ötletek, vélemények jelentik a befogadást. Az új, kreatív impulzusok, akár rendhagyó módokon is, az adást. Ez a Lélek munkája, jó esetben természetes, mint a levegővétel ritmusa. Olyan teológiai meglátások, amelyek frissítik és mélyítik a hitet, olyan külső kulturális élmények, amelyek megpróbálják és megedzik, egyaránt helyet érdemelnek.

- **Nyitottság**

Kultúrára, világra, környezetre, egymásra és az újonnan érkezőkre – ez a nyitottság egyik oldala, ami nővel. A másik a saját múltra, kincsre, tradícióra, régi arcokra való nyitottság – ez az, ami megtart. Ez a két irány egyaránt nyitottság. Az ökumené, a német ajkú gyülekezet, vagy a testvérgyülekezeti kapcsolatok természetes közegei ennek.

- **Nagyvonalúság**

Feszült környezetben a nagyvonalúság a másik véleményével, hibáival szemben, vagy a saját erőforrásainkat használva, felszabadító élmény és a béke biztosító lehet. A gyülekezetnek és tagjainak képesnek kell lennie a nagyvonalúságra a másik felé. Ezzel indul a szeretet.

- **Forma**

Sokáig gondoltam azt, hogy csak a tartalom számít. Közben megtanultam, mennyit segíthet a megfelelő forma, környezet, zene, kommunikációs stílus és csatorna. A zene, az épület, akár egy terített asztal olyan érzékekre hat, úgy emel át, ahogyan arra a szavak ritkán képesek. Az igényes valós és virtuális megjelenés egyaránt nélkülözhetetlen. Hogy egy gyülekezet hallható és látható-e, az sok mindennek lehet az előfeltétele. A misszióé biztosan. Csak egy látható gyülekezet tud vonzó lenni.

- **Úton lévő közösség**

Ma a kereszténység és egész világunk, hatalmas változások közepette, úton van. Közös úton lenni különösen jó élmény. Gyülekezeti kirándulások, táborok, zarándoklatok ereje mutatja, mennyire. Útitársaink és mi magunk is változunk az évek alatt, de a cél világos: Isten Országá. A földön csak közeledhetünk felé, de a gyülekezetben lehetünk hozzá a legközelebb.